

DEVELOPMENT OF PUBLIC CREDIT

Borysova L.E.,

*PhD in Economics, Lecturer of
Department of economics and modeling of market processes*

Shevchenko M.G.,

*Applicant of educational degree «bachelor»,
Odessa I.I.Mechnikov National University*

Odesa, Ukraine

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНОГО КРЕДИТУ

Борисова Л.Є.,

*к. е. н., викладач кафедри економіки
та моделювання ринкових відносин*

Шевченко М. Г.,

*здобувач освітнього ступеня «бакалавр»,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова,*

м. Одеса, Україна

Державний кредит, згідно з визначенням Бюджетного кодексу України, – операції, пов'язані з отриманням державою кредитів (позик) на умовах повернення, платності та строковості з метою фінансування державного бюджету, є державним запозиченням [1]. Державний або муніципальний кредит – це врегульовані правовими нормами відносини, у яких позичальником виступає держава або муніципальний орган, а кредитором – фізична або юридична особа.

Державне або муніципальне кредитування – це врегульовані фінансово-правовими нормами економічні відносини, в яких суб'єкти держави та органів місцевого самоврядування надають кредити в грошовій формі з державного й місцевих бюджетів юридичним особам і громадянам на умовах зворотності, відплатності, строковості, добровільності і обов'язкової забезпеченості [2, с.162].

Україна змушена користуватися зовнішніми запозиченнями і прибгати до використання внутрішніх додаткових коштів, тому що є відносно молодою

державою і тому питання вивчення розвитку державного кредиту є доволі актуальним. На цей час саме стан кредитно-фінансової системи нашої країни може істотно вплинути на стабілізацію економіки і взагалі на положення держави на світовій арені.

Надання державам в кредит фінансових ресурсів є абсолютно нормальним явищем. Тобто певна сума вільних капіталів спрямовані на покриття потреб усередині країни або ж за її межами, таким чином знаходячи своє застосування. Так само це означає, що держава входить до світового господарського простору.

Державний борг України формується несистемно, найчастіше це відбувається під впливом потреб оперативного фінансування поточних бюджетних видатків, що відображається на його динаміці [3]. На даному етапі розвитку економіки можна помітити негативну загальну тенденцію зростання держборгу по відношенню до ВВП. Згідно з вітчизняними і іноземними дослідженнями економічно безпечний рівень державного і гарантованого державою боргу для України наразі становить близько 35 % від ВВП. Такий висновок базується на статистиці настання дефолтів у країнах з ринками, що розвиваються. З 2010 року державний і гарантований державою борг знаходиться близько свого критичного рівня. На початок 2015 року загальний державний борг по відношенню до ВВП становив 40,1 %. Протягом останніх років дане співвідношення неухильно зростає, а на початок 01.01.2017 року дане співвідношення склало 79,4 % [4].

Великою проблемою сьогодення є те, що розв'язання кредитної проблеми лише за рахунок видатків бюджету призвело до руйнування економіки, що також впливає на розвиток у державі науки та освіти. Реструктуризація боргу, тобто перенесення строків сплати лише погіршує існуючу ситуацію обслуговування державного боргу. Борговий тягар лише збільшується, тому що проблема вирішується тимчасово.

Для вирішення нинішніх проблем треба використовувати міжнародний досвід врегулювання кредитних проблем і аналіз ситуації з державною заборгованістю. Шляхи виходу України з кредитної кризи є:

- припинення обслуговування державних облігацій, які перебувають у власності НБУ, та ліквідація ринку ОВДП;
- застосування помірної грошової емісії для часткового погашення боргових зобов'язань (на рівні 1,7% ВВП);

- досягнення первинного профіциту бюджету на рівні 3,6% ВВП;
- скорочення імпорту споживчих товарів шляхом удосконалення тарифного регулювання;
- посилення валютного регулювання та застосування інших механізмів припинення втечі капіталів за кордон;
- укладання з кредиторами угод про реструктуризацію заборгованості на умовах зниження боргового навантаження, а також конверсії боргових зобов'язань у корпоративні цінні папери і товарні поставки.

Можна зробити висновок, що в Україні державний кредит є досить важливим елементом розвитку не тільки фінансової складової економіки, але й розвитку загальної економіки держави взагалі. Нажаль, зараз держава здебільшого виступає не як гарант, а саме, як позичальник. Вагоме місце у структурі державного боргу України займають зобов'язання за розміщеними облігаціями внутрішньої державної позики.

Стратегічне завдання управління державним боргом мінімізація вартості його обслуговування. При нарощуванні розмірів державного внутрішнього боргу слід зменшувати реальну вартість його обслуговування і враховувати динаміку боргу за темпами економічного зростання. Загрозу економіці становить не стільки сам державний борг, особливо якщо він незначно відхиляється від макроекономічних показників, скільки зростання суми витрат на його обслуговування. Остання проблема може стати предметом подальших досліджень.

Список використаної літератури

1. Бюджетний кодекс України //Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50–51. – Ст. 572
2. Словник фінансово-правових термінів / [за заг. ред. д.ю.н., проф. Л.К. Воронової]. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2011. – 558 с.
3. Аналітичний огляд стану державного боргу та його впливу на фінансовий ринок України станом на 01.09.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/REVIEW_debt.pdf
4. Государственный долг Украины (2010-2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/debtgov>